

54018

M. Bibó István urnak, min.
tan., könyvt. igazgató,
Szeged, Tudomány Egyetem.

20

SZEGEDI

KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Szeged, 1934 február 5.

Előfizetés egy évre 3 pengő

8. évfolyam.
3. szám.

EGYETEMI KÖNYVTÁR
SZEGED.
FOLYÓIRATOK
19 /

Hol vásároljunk?

Hazai, angol
- és francia -

női és férfi divatkelmék. Selyem különlegességek.

Írlandi és ruburgi lenvásznak és minden egyéb textilanyag
legnagyobb választékban.

Figyelem!

Garantált angolszövetből

divat-férfiöltöny mérték szerint elsőrendűen elkészítve — P 150.—
férfi télikabát mérték szerint elsőrendűen elkészítve, selyembéléssel P 185.—

Ketting Lajos divatruházában

Szeged, Tisza Lajos-körút (Püspök-bazár). :—: Telefon 26-87.

Magyarország legrégebb

egyházi szerek és zászlók

vállalata

Oberbauer A. Utóda, Budapest,

VI, Váci-utca 41.

Alapítva 1893. - Telfon Aut. 833-44

vitéz **Dóczy Imre**

elsőrendű kárpitos üzlete.
Modern recamier ágyak,
fotelágyak készítője

Híd-u. 1. Tel. 28-90. Alapítva 1918

Szegediek a

Szegedi Uj Nemzedéket

olvassák!

Pálity Lázár

e'sőrangú uriszabósága, aranyérem-
mel kitüntetve. Nagy választék angol
és skót szövetekben

Szeged, Tisza Lajos-krt. 46. Tele-
fon 25-60. Alapítási év 1913.

A legjobb katolikus politikai hetilap a

Tanyai Ujság

Előfizetés havonként 40 fillér. Megrendelhető a

Szegedi Uj Nemzedék kiadóhivatalában.

Vásárolja továbbra is

**írószer, papíráru
és karácsonyfadíszait**

papirkereskedésben. Meggyőződik, hogy jobban és olcsóbban
vásárol. Várja Önt

TRAUB B. és TÁRSA

könyv- és papirkereskedése,
Klauzál-tér (Kiss D. palota)

SZEGEDI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL BELVÁROSI PLÉBÁNIA. TEL. 11—36.

A város ünnepe

Irta: Pálfy József dr. polgármester h.

A magyar királyi Ferencz József Tudományegyetem f. hó 8-án honoris causa doktorrá avatja moóri Glattfelder Gyula dr. Ónagyméltóságát, Csanád Egyházmegye püspökét.

Az egyetem tanácsának ez a határozata is bizonyítja, hogy az egyetem a város közönségével érzelemben teljesen egybeforrt. Az egyetem önmagát tiszteli meg, amikor Szent Gellért utódát disz-doktorává avatja és helyesen találta el a város egész közönségének gondolatát, amikor az egyetem autonómiájának jogában és hatalmában álló legnagyobb kitüntetést szeretett Főpásztorunk személyében annak a férfiúnak ajánlja fel; akit a város társadalmának osztatlan ítélet arra legméltóbbnak tart. Ezért az egyetem ünnepe a város ünnepe, mely alkalmul szolgál a város egész közönségének arra, hogy a megyés főpásztor iránt érzett hódolatteljes tiszteletének, hálájának és ragaszkodásának kifejezést adjon. Az egyetem aulája, a legmagasabb kultúra és tudomány csarnoka a legmegfelelőbb fórum arra a tiszteletadásra, amit a megyés püspök úr egyházi, tudományos, kulturális, törvényhozói és várospolgári sokoldalú működésével méltán kiérdemelt.

Bármilyen sajnálatos és szerencsétlen körülmények tették aktuálissá az elhatározást, hogy a megyés püspök úr székhelyét Szegedre helyezte át, ezzel a tényével a város ósrégi vágya és törekvése teljesült, ami valláskülönbség nélkül örömmel és büszkeséggel töltötte el a város közönségének egyetemét.

A város minden polgára érezte és tudta azt, hogy a csanádi püspök itteni letelepülése nem csak a szegedi katolikus hitélet lendületes fejlődését, kánoni értékét, diszét és tekintélyét emeli, hanem előnyös kihatással lesz a város egész társadalmi és közéletére. De akármilyen nagy várakozással voltunk is a püspök úr egyházi és világi tekintélyének, gestióinak érvényesülése iránt, minden reményünk és várakozásunkat meghaladták az eredmények és fölmúlta az a pártfogó jóindulat és szeretet, amellyel városunk minden közérdekű jó ügyét felkarolni kegyeskedett. Amit a megyéspüspök úr nekünk, szegedieknek juttatott, sokkal több, mint egyházmegyéjé-

nek híveiről való jóságos, főpásztori gondoskodás. Ez már atyai szeretet, amelynek melegét érzi a város egész közönsége. Városszeretet, az Otthon szeretete, és melengetése, aminek védő, símogató érintését hatványozottan érzékeli és értékeli ez a magára hagyott, sokat szenvedett, elárvult város. A jóság és szeretet megnyilatkozása mindenkinek jól esik. De annak igazi értékét mégis azok érzik jobban, akiket nagy csapások és lelki megrázkódtatások értek, akiket nem dédelgetett mindig a sors, akiknek nem mindig jutott a szeretet, a pártfogás, osztályrészesül.

Szeged katolikus társadalmi és a város egész közönsége eléggé soha le nem róhatja háláját a megyés püspök úr iránt azért a sok jóságért, amellyel egyházi és világi téren ezt a várost nemes szívének szeretetébe fogadva támogatja és ha kell, egyházfejedelmi tekintélyének teljes súlyával és erejével védelmezi.

Csak nem régen ültek el az izgalmak egyetemünk integritását veszélyeztető harcok miatt. Az utolsó évtizedekben nem volt nagyobb, a város kulturális és anyagi érdekeit érintő veszedelem, mint a Ferencz József Tudományegyetem megcsönkítésének terve. A város közönsége felháborodva tiltakozott a merénylet ellen, nagy tekintélyű, befolyásos pártfogók léptek közbe a város érdekében, de mi jól tudjuk, hogy magasabb államérdekek hangsúlyozásával minden sikertelen maradt volna, ha a püspök úr pártunkra nem áll és megdönthetetlen erejű érvelésével, tekintélyének és energiájának teljes latba vetésével az utolsó pillanatokban még nem győzi a kormányt.

A város felejthetetlen emlékü, nagy jötevőjének, néhai Klebelsberg Kunó grófnak a Fogadalmi-templom környékének rendezésére vonatkozó, grandiózus terveit, csak a püspök úr áldozatkész, megértő, városszeretetről tanúskodó hozzájárulásával voltak megoldhatók.

De nemcsak sorsdöntő, nagy dolgokban, hanem ott látjuk püspök urat hitéletünk kimélyítését célzó minden megmozdulás élén, ott látjuk a kultúra, tudomány, irodalom és művészet pártolásában, a nyomor enyhítésében, a város reprezentálásában is mindenütt, ahol bölcs tanácsaira, egyéniségének varázslatos erejére, apostoli ihlettségű szavának meggyőzésére, tekintélyének tiszteletet parancsoló fellépésére Egyházunknak, vagy a köznek szüksége van.

Minden jóságáért hódolattal és ragaszkodó hűséggel köszöntjük szeretett Főpásztorunkat a magyar királyi Ferencz József Tudományegyetem részéről nyújtott és az egész város hódolatát kifejező kitüntetés alkalmából. Kérjük Önagyméltóságát, tartsa meg tovább szeretetében és pártfogó jóindulatában ezt a várost, amely nem érzi, nem érezheti magát elárvultnak, amíg püspödének áldó és védő kezét maga felett látja és tudja azt, hogy Szent Gellért utódának hatalma örökös sorsa felett.

Használt iskolaköftait

MAGAS ÁRON MEGVESSZÜK

Antiquár könyvkereskedést nyitottunk

Szent István Társulatnál Kárász-u 10

Plébániai lelkigyakorlatok

Irta: dr. Halász Pál.

Lelkigyakorlat a szó eredeti értelmében magányba vonulást, imádságos elmélyedést és lelki megújulást jelent. Hazánkban egészen a múlt század végéig alig éltek vele mások, mint a papok és szerzetesek és a vezetésük alatt álló intézetek növendékei. Kint a világban élő emberek csak elvétve, amennyiben nekik erre egyes szerzetes házak alkalmat adtak. Ám a szerzetesek és szerzetesnők vezetésé alatt álló intézetek növendékei lassankint kikerültek a nagy világba és magukkal vitték az évről-évre ismétlődő lelkimegújulás vágyát és igényét. Erkölcsi integritásuk megőrzése komoly és sokszor félelmetes harcokat jelentett a számukra, amelyekben, ha el nem is buktak, de könnyen elfáradtak. Sokat megtépett közülök az élet, mások súlyos erkölcsi válságba kerültek, ismét másokat rengeteg csalódás és bánat keserített. Mindezek lelkében újra és újra felcsendült a krisziusi szózat, amelyet régebben annyiszor hallottak: »Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik fáradtok és terhelve vagytok és én megnyhítlek titeket.« Mivel pedig olyan tökéletes elvonulás a világtól, aminőt régebben élvezhettek, a legtöbbjük számára nem volt lehetséges, visszakiváncsoltak legalább egy-egy csöndes estére, hogy az örök igazságok szemlélete és a kegyelemben való újjászületés révén megerősödvé induljanak az életközdelem egy-egy új szakaszára.

Igy terjedt el mindig szélesebb körben a lelkigyakorlatoknak leegyszerűsített formája, a lelkigyakorlatos előadások vagy konferenciák rendszere. Lassankint most már nemcsak a szerzetesrendek által vezetett jámbor társulatok tagjai, hanem a hívek legszélesebb rétegei is érdeklődni és vágyakozni kezdtek utána. És aki emlékszik az Istenben boldogult Prohászka püspöknek az egyetemi templomban tartott lelkigyakorlataira, vagy P. Buttykay, P. Bangha, P. Böhle lelkigyakorlatos előadásaira, föltétlen igazat ad annak a megállapításnak, hogy ezek a lelkigyakorlatok voltak a hitélet hatalmas fellendülésének kiinduló pontjai. A külföld ebben jóval megelőzött minket, de — hála Istennek — ma már nálunk is általános a kívánság, hogy nemcsak a jámbor társulatok tagjainak, hanem a plébániai hívők legszélesebb rétegeinek is tartsanak ilyen lelkigyakorlatokat.

Kétségtelen, hogy a plébániai lelkigyakorlat tartása nemcsak szép és dicséretes dolog, hanem föltétlenül szükséges. Szükséges azok miatt, az áldásos hatások miatt, amelyek a nyomában mindenütt jelentkezni szoktak.

A lelkigyakorlatok résztvevőinek lelkében mindenekelőtt megélevedik, vagy új erőre kap a régi hit. Mindenki saját tapasztalásából tudja, mi a sorsa az életbe kisodródott ifjú hitének és idealizmusának. Ha nem is törik össze minden esetben, lassankint elhalványul, erejét veszti és hovatovább megszűnik az élet irányító tényezője lenni. Annak a mérhetetlen közönynek és az Anyaszentegyházzal való együttérzés fájdalmas hiányának, amellyel szemben sokszor szinte tehetetlenül áll az apostoli lelkek egész serege, nem utolsó sorban ez a magyarázata. A lelkigyakorlatban új formában és sok

oldalról megvilágítva jelentkezik a régi igazság s az isteni kegyelem közreműködése révén életté is válik.

A lelkigyakorlatozó ember a legtöbbször erkölceiben is megújul. Köztudomású ugyanis, milyen nehéz kísértéseknek van kitéve a ma embere. Olyan kort élünk, amikor úgy látszik, mintha a stréberek volna a világ s mintha az élet azokat igazolná, akik könnyedén túlteszik magukat az erkölcsi törvényeken. A férfi ember sokszor úgy látja, hogy könnyebben érvényesülne, ha feladná hitét és elveit. Az asszonyt könnyen megkörnyékezi a kísértés, hogy a tisztességes élet, a hűség és az önfeláldozás kerékkötői, nem forrásai a boldogságnak. Ifjaink erkölcsi erőit a kényszerű tétlenség mállasztja, a leányifjúságot a festett világ látszólagos boldogsága csábítja. Valóban hősnek kell lenni, aki az evangéliumi életet száz százalékgig élni akarja. A magábaszállás szent órájában azonban újra fülébe cseng a hívőnek a régi krisztusi szózat: »mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkének pedig kárát vallja?« A lélek erőre kap, a tiszta és igaz élet szeretete újra éled benne. A lelkigyakorlat valóságga újjáteremtí az embert és fölvertezi a reá váró újabb küzdelmekre.

Napjainkban sok a reményvesztett ember is. Sok embert mindentől megfosztott a mostoha élet. Nemcsak anyagi, hanem erkölcsi javaikból is kiforgatta őket. Jelenük sivár és örömtelen, jövőjük kitéstalan. Az egész életük szinte végeláthatatlan szenvedés. Az ilyen embernek van legnagyobb szüksége arra, hogy megnyissák előttük az örök élet távlatait és megértsék szent Pál szavainak igazságát, hogy »nem méltók a jelenvaló szenvedések a dicsőséghez, amely ki fog nyilatkozni bennünk.« Sohase volt még olyan szükségés, hogy a szegényeknek hirdettessék az evangélium, mint napjainkban. És talán soha nem is mutatkozott égetőbb szomjúság az élet vigasztaló igéi után, mint most. Meg kell hát nyitni annak forrásait nemcsak az elmélyedésre különösen hajlandó hívek előtt, hanem a nagy tömegek előtt is.

A plébániai lelkigyakorlatok elementáris erővel hatnak nemcsak azért, mert a lelkekben ténylegesen élő igényekre adnak feleletet, hanem azért is, mert — kellő szervezetség mellett — abban rendszeren nagy tömegek vesznek részt, akiknek csöndes magábaszállása, szent áhítata és lelkesedése szinte észrevétlenül átsugárzik az összes jelenlevőkre. Bármilyen vitte is őket oda, gondolatban és érzésben egyek lesznek s ez a szoros lelki egység a legnagyobb biztosítása nemcsak az eljövendő szép és értékes egyéni életnek, hanem annak az apostoli szellemnek is, amely évről-évre nagyobb tömegeket hoz át ellenséges tájakról, vagy a hideg közönyből az öntudatos katolikus életbe.

Az idén — hála Istennek — az Actio Catholica hitbuzgalmi bizottságainak rendezésében Szegeden is lesznek minden templomban plébániai lelkigyakorlatok külön a férfiak, külön az asszonyok és külön az ifjúság számára. Ne hiányozzék azokról senki, aki az Anyaszentegyház sorsát szíven viseli és hívja meg, vigye magával azokat az atyafiait és ismerőseit, akiknek erre a lélekmegújulásra égetően szükségük van.

Protestánsok egyesüljenek Rómával

Irta: Lortzing J., göttingeni evangélikus lelkész.

(Hannover, Németország.)

A Lourdes c. folyóirat 1933. évi december havi száma feltűnést keltő cikket közöl fenti címmel. Szükségesnek tartjuk ismertetni szóról-szóra, hogy megismerjék olvasóink a külföldi protestáns lelkész e cikkéből, mint vélekedik a XX. század egyik evangélikus lelkésze a lelki válság mai korszakában az egyesülésről, illetve visszatérésről a katolikus Egyházba s megállapításai miként közelítik meg az Egyház törekvését a lelki egység visszaállítására, ami nem más, mint az egy fő alatt való egyesítés.

Ez alkalommal azonban szóljon maga a cikk, mely így hangzik: Katolicizmusról szólva, előzően két dolgot kell megjegyeznünk:

1. Nem lehet az én feladatomban, hogy katolikus hitű testvéreimnek tanítást adjak. De azt bizonyára megengedik, hogy egy pár tanáccsal szolgáljak. 2. Mi most sem vitathatjuk azt a kérdést: hogyan nyerhetünk leginkább Konvertitákat?, vagy: melyik volna a legjobb viszony a két Konfessió között? avagy: mennyiben tudnának ezek ketten együtt dolgozni? Hanem csak erről a kérdéstről lehet szó: mi történhetnék a katolikus oldalról, hogy a hitben való újraegyesülés hatalmas világtörténelmi eseményéhez előkészítették az utat? A feleletet már ismerjük: teljesen következetesen, tehát fogalmát helyesen, t. i. katolikusnak foghassuk fel. A katolicizmus erős ellentétek kiegyenlítésének világnézete. Ezen ellentétek: tekintély és szabadság, kegyelem és szabadakarat, objektivitás és subjektivitás, lélek és forma. Ennél fogva a tulajdonképeni megoldás az volna, hogyha a katolicizmus bizonyos protestáns értékeket elismerne és magába felvenne. S ez nagyon lehetséges. Mert a protestantizmus a katolikus Egyházból ment ki és pedig úgy, hogy a vallási igazságok és energiák jókora mennyiségét vitte magával. Ez az örökség meghozta gyümölcseit, az évszázadok folyamán valláserkölcsei értékeket teremtetett. Csodálkozva látta a világ, ép most, hogy a protestantizmusban még mily jelentős értékek rejtőznek most, amikor Németországban az evangélikus országos egyházak, bár a fejedelmi trónusok s azokkal együtt a külső ortalom is eltűntek, mégis saját erejükből újra szervezkedtek és megerősödve kerültek ki ebből a nehéz krízisből. Most az a feladat, hogy minden jót, nemeset és igazat, amit a protestantizmus magában kidolgozott, felvegye az Egyház az ő szervezésébe és azokat a vallási energiákat, amelyek a protestantizmusban élnek, s amelyek eddig, sajnos, sokszorosan ellene működtek az Egyháznak, a saját szolgálatába állítsa be. Erre katolikus oldalon egyenesen szükség van. Mert először is ezen energiák legnagyobb-részt a katolikus Egyházból származnak és mint ilyenek veszteségei, amelyeket megint vissza kell neki szereznie. Másodszor: mint minden organizmusban, ugy a katolikus Egyházban is két fontos élet-ösztön lakozik. Az egyik az önfenntartás ösztöne; a másik az alkalmazkodás ösztöne. E második az elsőnek szolgálja. Az organizmusok alkalmazkodásai tartják fenn magukat, amely nélkül tönkremenné-

nek. Ez az alkalmazkodás azonban kétféle: 1. organizmus a környezethez alkalmazkodik; 2. csak ez jön itt tekintetbe. Az organizmus a környezethez úgy alkalmazkodik, hogy abból tápláló anyagokat merít, amelyeket magában amalgamizál. Így vette az Egyház is, miután a nyugati országokba helyeződött át, a görög gondolkodók igazságelemeit és a római jogrendet szolgálatába. Később a germánosság fontos elemeit vette fel magába: a középkor keresztény kultúrája germán—római. Megfigyelhető az is, miként vette szent Tamás Aristoteles bölcséletét a teológia számára használhatóvá, valamint az is, miként vette fel napjainkban az Egyház a nagy szociális megmozdulás igazságelemeit magába. A katolikus Egyház olyan, mint a növények gyökerei, úgy keres, úgy kutat és különösen az utóbbi időben erős hajlamot mutat arra, hogy mindent a maga körébe vonjon. Hogy helyezkedhetnék akkor tartózkodó álláspontra éppen a protestáns igazságelemekkel szemben? Hogyha a katolikus beleéli magát majd az egyesülés gondolatába, akkor ő is alkalmazni fogja evvel szemben vallásának és egyházának fenti kuetatómódját. Nem arra fog törekedni, hogy a protestantizmus valláserkölcs értékeit szegényesnek vélje, hanem ellenkezőleg arra, hogy gazdagnak gondolja. Meg fogja érteni, hogy a Gondviselés itt bölcs előrelátásból tartalékokat halmozott fel, hogy azokat alkalmas időben felhasználja. Egy pár példát mondunk: meg fog győződni a katolikus arról, hogy a hithű protestáns a Mária kultuszt nem hitetlenség okából, hanem vallásos okból mellőzi, mert azt gondolja, hogy ez Krisztus tiszteletét kisebbíti; hogy a szentmisét nem kételkedő viselkedésgépből veti el, hanem, mert azt hiszi, hogy ezáltal a kereszthalál lesz kisebbítve. Ezen és más pontokban a katolikus a protestánst méltónak és alkalmasnak fogja tartani, hogy barátságos módon világosítsa fel. Nem fogja rossz néven venni neki a pusztá formalizmus iránt vele született ellenszenvét, hanem rá gondol a Mathh. 15. 8-ban kimondott jézusi erős elítélésre és azon iparkodik, hogy megértesse vele a formalizmus és a forma közti különbséget, minthogy a formalizmus csak forma, amelyben nincs lélek, míg az élő forma a lélek kifejezőmódja, sőt mi több, megértő lesz a protestánsak azon gyűlöletével szemben is, amelyet ez érez a pápaság, a hierarchia, a szervezettség a jó cselekedetek érdemének tana, stb. ellen; azt fogja mondani magában, hogy a protestáns ezeket a dolgokat nem a maguk valóságában gyűlöli, hanem azt, ahogy ezek neki elő lettek adva, vagyis azok karikatúráit. Azt fogja mondani: kedves protestáns testvér, ezen gyűlöletedben találkozunk mindketten, mert azt a katolicizmust, amely neked ellenszenves, azt én sem szeretem, sőt nemtelenek és vallástalannak tartanálak téged, ha te ezt a torzképet nem gyűlölnéd; gyűlöleted egészséges, vallásos érzésről tesz tanúságot. Azonban mindaz, amit te gyűlölsz, csak fantasztikus kép. Ismerd meg az Egyházat úgy, amilyen az valójában, s akkor te is fogod szeretni őt. Továbbá a belátó katolikus azt fogja magában mondani, hogy a vallási subjektívizmus, tévedés, betegség ugyan, melynek hatása pusztító, a közösséget szétzúzó volt, de végre is nem egyéb, mint a jámborság személyes oldalának egyoldalú kihangsúlyozása és túlhajtása, hogy tehát ezt a jó részt magába zárja, ennél fogva pro-

testáns oldalon a belső személyes jámborság nagy gazdagsága található még mindig, melyet a protestáns főleg az ősi, belsőleg lihtű egyházi énekeknek és a szorgalmas bibliaolvasásnak köszönhet. A katolikust az egyesülés gondolata arra fogja ösztönözni, hogy nézzen keresztül a protestantizmusnak azon, — bizony nyugodtan mondhatjuk — barátságtalan külső oldalán át a mélyébe, oda, ahol még mindig valójában hisznek, remélnek és szeretnek; oda, ahol a saját szenvedélyek és az antikrisztianizmus támadó hatalma ellen komoly harcok folynak...

Végül pedig a régi mondásban: »a példa vonz« nagyon mély igazság nyugszik. A jó példának hatalma vonzotta valamikor a pogányokat a kereszténységhez és ugyanez lesz ma is valószínűleg a legjobb eszköz, amit a katolikusok felhasználhatnak, hogy az egyesülés nagy ügyét előre vigyék.

Befejezésül azt a kérdést kell felállítanunk, hogy mit tehetne mind a két fél az újra egyesülés érdekében. Az egyesülés isteni kegyelein múve; a kegyelmi művek nem tartoznak a természetes világba, hanem a természetfelettibe. Az egyesülés gondolata részünkre a hitnek és a reménynek tárgya legyen. Ne helyezkedjék csak természetes elgondolásokra, feltételekre és ideákra, hanem az Üdvözítő ígéréte alapuljon: »Egy akol és egy pásztor leszen.« De az Úr az ő ígéréteinek beteljesítését imáink együttműködésétől teszi függővé. Solat nyerünk avval, hogyha mindakét részen apró imaközösségek alakulnak, amelyek tehát a lélekben való egységet máris ábrázolják. De a kérések meghallgatásának feltétele az a tökéletes készség, hogy azokat az utakat, amelyeket Isten megmutat, akkor is igazaknak ismerjük el, hogyha nem egyeznek meg a mi terveinkkel és gondolatainkkal minthogy: »Az Én gondolataim nem a ti gondolataitok, és a ti utaitok nem az Én utjaim.«

És ha csakugyan Isten kegyelme folytán és külső nyomás nélkül is az egyháztól elszakadt köréből kihallatszanak majd az első világos hangok, amelyek visszahívnak az Egyházhoz, amelyek önbeismerésre, magábaszállásra, visszatérésre intenek, régi előítéleteket széteszlatnak, égi igazságokat új köntösbe hirdetnek: akkor ne várjon egyik sem célt, azonnal való eredményt. Emlékezzünk csak vissza arra, hogy az igazságnak mindig ugyanazon uton kellett haladnia, amelyet az igazság Királya járt végig: a megvetés, a szégyen, a kereszt útját. És hogy az újból való egyesülés gondolata csak akkor fog mindenben átütni, hogyha előbb keresztre feszítették. Mert gondoljunk csak arra, hogy mily erősek az ellenállások. 13 éven keresztül! minden alkalommal valósággal beleverték az evangélikus népbe ezt a formulát: »Luther és a reformatio.« Mint valami dogmát. És most egyszerre az hangzik: ez tévút volt, melyet el kell hagyniuk. Hogy lehet azt gondolnunk, hogy az evangélikus nép most azonnal elfordul ezektől a szemében annyira ragyogóvá lett ideáktól? Lehetne-e csodálkoznunk, hogyha a nép egyelőre bizony most annál erősebben ragaszkodik hozzá? Hiszen azt kell neki hinnie, hogy életér törnek, akik ezt a »csábító« gondolatot hirdetik. Ez evangélikus népnek ifjuságától kezdve a katolikus Egyház tanításainak, alkotmányának, kultuszának, történelmének torzképét mutatták. Nem

hihet³, hogy azonnal hitelt találnának azok, akik most a népnek az Egyház igazi és való képét mutatják. Ellenkezőleg nagyon is természetes, hogy egyelőre az a kép marad továbbra is, uralkodó benne, amelyet már gyermekkorra napjaiban vett magába. Nem ismeri az az emberi szívet, aki ezt nem találja természetesnek.

Ha tehát jelentkeznek az első megmozdulások, akkor ne vegyék el a kezdők bátorságát azért, hogy türelmetlenül követeljenek az eredményt. Kiki gondolja meg, hogy a magunk megváltása is annak a legnagyobb eredménytelenségnek a gyümölcse, amelynél nagyobbat a világtörténelem nem ismer. Ellenkezőleg ezt kell kérdeznünk majd a kezdeményezőktől: Megvan-e benned az eredménytelenség bátorsága? El tudod-e viselni, hogy megostorozzanak, kigúnyoljanak, keresztre feszítsenek?

Hogyha majd az egyesülés gondolatára vert első emlékpénzeket kibocsátják, akkor azokra a keresztrefeszítetteknek képét kell nyomni. Ha nem azt viselik, akkor nem az isteni műhelyből származtak, hanem csak emberi dolgok lesznek. De ha viselik a keresztet az emlékpénzek, akkor szabad, lehet, akkor kell bízunk. Akkor fogja majd a mi szellemi szemünk az új napnak első gyöngye sugarát a horizonton megpillantani, akkor érzi majd orvánk a reggeli szellő első bársonyos leheletét s akkor indulunk szárnyaló lépésekkel az új, a jobb időkbe...

— **Hamvazószerda** a nagyböjt első napja és éppen ezért szigorú böjt is. Nevét az e napon történő szertartástól kapta. A hamvazás, vagyis a hamuval való meghintés ősrégi jelképe a bűnbánatnak. A hamu természetesen az elmúlásra és a halálra emlékeztet minket, amit az egyház is kifejez, amikor a hamuval homlokunkra keresztet írva, ezt mondja: Emlékezz ember, mert por vagy és porba fogsz visszatérni. A hamunak fejre való hintése mindig, már ősidőktől fogva a bűnbánat jele volt és ezért alkalmazza az egyház is, hogy a nagyböjt elején a nagyböjti időszak tanítására, a bűnbánat szükségességére figyelmeztessen bennünket.

— **Páter Kipper meghalt.** 19-én este hosszas szenvedés után a budakeszi tüdőbeteg-szanatóriumban meghalt Kipper Károly jézustársasági atya. 1875-ben született a megszállott délvidéki Lovrin községben. A Jézus Társaságba 1894-ben lépett. Áldáson működött Kalocsán, Pécsen, és

Budapesten. A hatalmas termetű és mindig tevékeny páter azonban régóta tüdőbajban szenvedett. Nem kímélve magát, még a múlt évben is beutazta Belgiumot és Franciaországot, hogy munkahelyeket keressen az állástalan magyaroknak. Ő szervezte meg a külföldi munkaközvetítő kongregációs irodát, amely sokszáz szegénynek kerített megélhetést. A múlt nyáron zárandoklatot vezetett Rómába és ennek strapája végleg megtölte erejét. Egyik délvidéki papi szanatóriumban akart pihenni, de itt súlyos tüdővérzést kapott. A fiemei kózkórházba szállították és onnét két hónap előtt a budakeszi szanatóriumba került. Már úgy volt, hogy mint már többször, ismét visszanyeri erejét, amikor a hirtelen föllépő szívgyengeség az Ur elé szólította. Január 23-án, kedden délután temették el a Kerepesi-úti temetőben lévő rendi sírba. Temetésén nagyon sokan jelentek meg. Emlékét sok tisztelője hálával őrzi.

Beszámoló a szegedi EMERICÁNA B. E. félévi működéséről.

Szegeden 6 emericánás törzs működik: **Marisia**, seniora: Sipos Béla jh.; **Bánátia**, seniora: Mezey Béla, illetve Lugossy Gyula oth.; **Clusia**, seniora: Straub Bruno oth.; **Danubiana**, seniora: Fehér Kálmán jh.; **Integra** (a főiskolán), seniora: Holczer Tibor fh.; **Szegedensis** (az újszegedi tanítóképzőben), seniora: Biró Ferenc tj.

A szegedi mozgalomhoz aktíve hozzátartozik:

220 levente, 130 apród, azonkívül 245 nagyúr, 120 nagyasszony, 166 kisasszony.

Az Americana magva tulajdonképpen a közel 400 főnyi fiatalság. Köréje csoportosultak a nagyurak, asszonyok és kisasszonyok, az ifjúság lelkesítésére és támogatására.)

E félév végén visszapillantást vetünk az elmúlt néhány hónap munkájára. Csak átfogó szemle domborítja ki igazán az eredményeket, illetve mulasztásokat. Mi e néhány sorban ezt akarjuk nyújtani. Tulajdonképpen csak magunknak, emericánásoknak. De valójában Szeged katolikus táborának is. Hisz a szegedi Americana ügye és sorsa a szegedi katolicizmusnak is ügye és sorsa.

I. Kifelé is észrevehető közös megmozdulásaink a zöld lobogó alatti együttes kivonulásaink. Ilyen egységes kivonulás az idén Szent Imre napján történt (közös szentáldozással egybekötve), valamint az összes nemzeti ünnepek s hazafias városi és egyetemi megmozdulások alkalmával (okt. 8., a revíziós tüntetésen, gyűlésen, stb.) Ide sorozhatók még a közös táncmulatságok és a tánckurzus.

II. Befelé a corporációk működése autonóm, önálló. E működésekről beszéljenek a következő adatok:

	Kiskáptalan	Curiális	Műsoros családi tánc, tea	Familia és kisasszonyok ünnepe	Nyilvános ünnepek	Senioratus	Fegyelmiszék	Közös áldozás
Marisiában:	1	1	2	2	1	14	2	2
Banátiban:		4	2	3		5		2
Clusiában:	1	3	1			5	1	1
Danubiánában:	1	1	2	2		5	1	1
Integrában:		3	3	1				1
Szegedensiben:	1	3	1			1		

A törzsek gyűlésein a következő mélyenszántó előadások hangzottak el:

A Marisiában: Dr. Moóri Glattfelder Gyula megyéspüspök, protektornak a Szent Gellért ünnepen az ifjúsághoz intézett szózata:

»Szent Gellért és az ifjúság«. Dr. Révay József lelkész beszédei: Az új stílusú, tiszta emerkánásról. Dr. Zobay Béla prior: Miért ünnepeljük Szt. Gellértet?

A Bánátiában: Dr. Miskolczy Dezső prior: Átöröklés és nevelés. Lengyel Endre (dom.) A Vezuv kitorése. (Vetített képekkel.) Mezey Béla v. senior: Spiritizmus és katolicizmus. Lugossy Gyula senior: A zsidókérdés. Klivinyi Lajos, v. magister: Ady költészete. Lugossy Gyula A revízió szükségessége. Mezey Béla: A bajtársi egyesületek szervezése.

A Clusiában: Dr. Hollóssy László (dom.): Priznitz és kora. Straub Brunó senior: Az Emericana és az egyetemi mozgalmak.

A Danubiánában: Dr. Szirányi Béla prior: A corporatiók tagozatainak együttműködéséről. Dr. Szirányi Béláné: A nagyasszonyok és kisasszonyok kölcsönös feladatai. Dr. Hedry Miklós (dom.): A familiás élet célja. Fehér Kálmán senior: Az emerkánás bajtársi szellem a corporatiókban és a corporatiók közt.

Az Integrában: Uherkovits László főisk. hallg.: Külföldi élmények szellemi, kulturális és világnézeti szempontból. Schlachta Margit (vendég): Női problémák.

A Szegediensben: Gaál Géza (dom.): A sajtó kulisszatitkairól. Battka Gyula és Schaffer József (dom. cand.): Kezdő tanító tapasztalatai. Pavetits Ferenc (apr.): A nemzetközi töke. Fábján András (apr.): A mai társadalmi rend megjavítására, vagy új társadalmi rendre van-e szükség? Annus Antal (apr.): Milyen vagyok én assisi szent Ferenc tükrében? Pavetits Ferenc (apr.): Mennyiben függ a sajtó a nemzetközi tőkétől?

De az emerkánás tagok egyénileg is tevékenyen részt vesznek más egyesületek életében. Így az egyetemi Mária-kongregáció 80 százalék emerkánás tagokból áll. A szolidárista mozgalomban kb. 15 emerkánás fejt ki lelkes szociális munkát.

Ezek mellett mint szereplők is sűrűn tűnnek fel emerkánások a városi műsoros estélyek, ünnepségek pódiumain. E téren dicséretreméltó szereplésekről számolhat be az Integra corporatio Szögi Endre főisk. tanár vezetése alatt működő, immár neves énekkara és kamarakórusa. Hasonlóképen többször szerepeltek zöld-sapkások más egyesületek meghívására, zene-, énekszámokkal, szavalatokkal, saját költeményeikkel, novelláikkal. Itt meg kell emlékeznünk a Marisia szalonzenekaráról, amely szintén kapott már meghívásokat. Ugy szintén fel kell említenünk, hogy az Integra familiájával karöltve szép szociális és karitatív munkódest fejt ki. Így pl. előadásokat tartottak a Szent József átmeneti fiúotthonban.

A nagyurak és nagyasszonyok általában nagy érdeklődéssel és szeretettel karolják fel az emerkánás ifjúságot. A fiatalság sok hálaival tartozik elsősorban lelkészeinek, továbbá agilis priorjainak és vicáriáinak. Valamint minden dominusának és nagyasszonyának, akik kisebb-nagyobb áldozatokkal segítették a fiatalság lelkes törekvéseit.

A pénzügyi helyzettel kapcsolatban meg kell említenünk, hogy az össze corporatiók belépőjeggyel tartott estélyei e félévben közel 200 pengő tiszta haszonnal záródtak. E haszon, kereset természetesen eltörpü a kiadások mellett (lakbér, központi hozzájárulás, admi-

nisztrációs költségek, stb.) E költségek a tagdíjakból teremődnek elő.

Még meg kell emlékeznünk az emericánás élet egyik lényeges mozzanatáról, az apródképzésről. Az apródképzés alapvető hivatása, hogy modern katolikus szellemre hangolja és beállítsa azt az új ifjúságot, amely sokszor vallásilag közömbös környezetből kerül a zöld lobogó alá. E tevékenységet eddig feüet-sen kezelték. Sokszor szinte csak negyedórás formalitások kedvéért toborozták össze havonta az apródokat. Az idén az apródképzés új vágányokra terelődött: a négy egyetemi corporatio magisterei bevezették a közös apródórákat, s azokba új lelket vittek: csak éles beállítottságú világnézeti problémákról tartottak vitával egybekötött, mélyszántású előadásokat. E félévben általános figyelem közepette öt közös apródóra volt, a következő témákról: »Az új beállítottságú emericánás élet« (Mikuska László). 2. »Dekadens törekvések és áramlatok« (Lugossy Gyula) és az ellenük való küzdelmi módzatok« (Reisz Miksa). 3. »Aktív és agresszív katolicizmust« (Reisz Miksa). 4. »Józan és tevékeny nacionalizmust.« (Straub Brunó). 5. »Az emericánás az új szociális társadalmi berendezkedés előharcosa« (Klivinyi Lajos). Ezenkívül minden corporatio tartott még egy-egy külön apródórárt az emericánás szervezet és fegyelem megismertetése céljából. Az Integrában Heszler József vezette az apródképzést. Az összejöveteleken az emericánás szervezet ismertetése mellett főleg az emericánás magatartásról és világnézetéről adott elő beszélgetési alapon. A Szegediensisben Fábián András tj. irányította az apródképzést. Ott főleg a »szociális tanító: típusáról és világnézetéről hangzottak el lelkes előadások.

Végül szóljunk még egy emericánás tünetről. Az új dők új katolikus lendülete és tónusa, amelyet Pestről a »Korunk Szava« hasonáz szét Magyarországra, sok emericánást tart vajadásban közel két éve. Átfogóbb, intezivebb, mélyebb és egységesebb munkát és tevékenységet sürgetnek. Bizonyos reformokat az emericana szervezetben. A tevékenységi program átépítését az Actio Catholica intenciói szerint.

Meri mi is az Emericana?: 1. Társadalmi (családi) mozgalom azzal a céllal, hogy tagjainak, fiainak és leányainak tiszta légkörű szórakozási keretet teremtsen, társas összejövetelek, bálak rendezésével E hívásának az Emericana mindig száz százalékosan (sokak szerint 150 százalékosan is) eleget tesz.

2. De az Emericana másodsor egy kulturális mozgalom, azzal a céllal, hogy magyar nemzeti alapon gyökeredző modern kulturális magaslatra emelje tagjai hazaszertét és társadalomszemléletét.

3. S végül harmadszor az Emericana egy világnézeti mozgalom, amely felelős a magyar katolicizmusért. Azért az a sorsdöntő hivatása, hogy tagjait felemelje az új katolikus szellem monstre-távlataihoz, hogy kiképződjenek egy politikai, művészeti, nemzetgazdasági és hiterkölszi megújhódás vezetésére. Az Emericana legelső hivatása, hogy minden kikerült harciosa leverhetetlen, leállíthatatlan, modern katolikus áramház szerepét töltsse be, hogy magával felemeljen: ifjúságot, falvakat, városokat, nemzetet.

E téren eddig csak a közös apródórák iparkodnak behozni lá-

zas tempóban a mulasztásokat. A curiálisokon és egyéb összejövete-
ken (a lelkes Szegediensis kivételével) úgyszólván teljesen elnémultak
az Emericana kulturális és világnézeti (hitéleti) dinamói. Pedig ezek
elnémulása halált jelent.

Azért az éles belső reformtörekvéseket nem lehetlenné tenni,
hanem minden erővel pártfogolni kell. Az ilyen kezdeményezésekből
növik ki magukat az országra szóló katolikus társadalmi reformmoz-
galmak.

Végül meg kell valósítani azt az óhajt, amely a világnézeti és
kulturális működésben is egységessé akarja összekovácsolni a szét-
szakadozásban elerőtlenedő autonóm corporatiók működését. Csak
az egység gőzhengere képes nagy tettekre lendíteni a szegedi eme-
ricanás ifjúságot.

Reisz Miksa,

a Marisia e. i. magistere.

— **Rikkancsból érsek.** Murrain, az
amerikai St. Paul érseke, nemrégiben
résztvett egy újságelárusító rikkancs-
gyűlésen. Itt elmondta az érsek,
hogy valamikor ő is rikkancs volt.
három éven keresztül kereste ezzel a
kenyerét és dollárt dollár mellé gyűj-
tött. Jól ment az üzlete, mert három
év alatt 800 dollárt tudott félretenni.
Ebből a pénzből tartotta magát ta-
nulmányainak elején. Később azon-
ban katolikus intézmények karolták
föl és segítették. Mutassanak még
egy olyan demokráta intézményt,
mint a katolikus egyház! Itt a sze-
gényeségből is lehet valami, de az
sem akadály, ha valaki hercegi csa-
ládából született.

— **Van még színpadi siker.** Egy
spanyol fiatal ember színdarabot írt,
amelynek Xavéri Szent Ferenc a fő-
hőse, szeptember óta már százszor
adták elő Madrid egyik első színpa-
dán. A katolikus Spanyolországban
persze India és Japán nagy apostolát
megbecsülik, — akárcsak nálunk, ha
valakit »nemzeti hősnak« méltatnak.
Hogy a spanyol nemzet, amint azt

a legutóbbi választások bizonyították,
ismét megtalálta a mult dicső-
séges hagyományaihoz az utat, ab-
ban, komoly megfigyelők szerint,
nagy része van a fiatal színpadi
szerző nagyszerű sikerének is...

— **Bittó János magyar nóta dél-
utánja.** Február hó 11-én délután pon-
tosan 5 órai kezdettel rendezi meg
magyar nóta délutánját Bittó János,
a fiatal szegedi dalénekes, az Ipar-
testület dísztermében. Műsorán cso-
ko-ba van szedve sok édes, bus ma-
gyar nóta; ezenkívül dr. Lugosi
Döme bevezető beszéde és Temes-
váry Erzsike és István magyar táncal-
teszik nívóssá a műsort. Kísér: Bol-
dizsár Kálmán és cigányzenekara.

— **Hollandiában szentelték az első
tengerész-missziós papot.** A haarle-
mi püspök most szentelte fel az
első papot, aki életét a tengerészek
között való misszióval tölti. Az új
pap, P. Hans Welsch, teológiai ta-
nulmányainak megkezdése előtt egy
évig mint matróz dolgozott, hogy ta-
paszthalatokat szerezzen a tengeré-
szek életéből.

— **Nagyértékű ereklyét fedeztek fel Pécsen.** Egyházi és nemzeti szempontból nagyértékű ereklyét fedeztek fel Pécsen. Az ereklye dr. Pázmány Zoltánnak, a pécsi egyetem ezidei rektorának birtokában van. A Pázmány-család már régóta őriz egy métegy százhatvan éves barokkstilusú sárgaréz-ereklyetartót. Az ereklyetartón két pergament-lap van, a felírt Krisztus és egy domonkosrendi apáca akvarellképével; az apáca-alak kezében apátnői bot látható, mellette pedig a korona. A két festmény vánskoka-szerűen kidomborózik. A Pázmány-család azt hitté, hogy a festmények alatt vattatömés van. Amikor most P. Böle Kornél domonkosrendi perjel és P. Bakács domonkosrendi atya szakértökként megvizsgálták az ereklyetartót és felnyitották a két kis vánskokát, összehajtogatott fehér gyapjuszövetet találtak alattuk. Azt hiszik, hogy ez a gyapjuszövet árpádiházi Boldog Margit 700 éves rendi öltönyéből való, amelyből sehol egyetlen darabka sem maradt fenn.

— **A repülő temploma.** A párizs-közei Le'Bourget repülőter mellett egy kicsiny templom áll. A Boldogságos Szent Szűzről van elnevezve. Ennek a templomnak falába a francia repülő egy remekműű Mária relief-et állítottak be, amely Szűz Máriát ábrázolja és közbenjáró imáját kéri a repülő számára. Amióta ez a relief ott van, szokássá vált, hogy a francia pilóták közül sokan útrakelésük előtt odamennek és rövid imában kéri Mária oltalmát és az Urnak segítségét vállalkozásukhoz.

— **A francia katolikus orvosegyesület ötvenéves.** Az idén ünneplik ötvenéves jubileumát a párisi Szt. Lukács Egyesületnek, melyben a francia katolikus orvosok csoportosulnak. Ez az egyesület áldásos hatást fejt ki, mert orvostagjai nemcsak a betegek

testével foglalkoznak, hanem azoknak lelkét is iparkodnak az Isten felé terelni. Néhány év óta nálunk is működik egy ilyen katolikus orvosegyesület. Bár tagjainak száma kevés, de igen buzgó és tekintélyes fiatal orvosok vannak vezetői között.

— **Két előkelő japán leány megtérése.** A párisi japán követnek, H. Satónak két leánya, az egyik 21 éves, a másik 19, katolizált. Keresztségük Brüsszelben történt.

— **Csodás gyógyulások Bernadette szenttéavatása alkalmával.** Amikor a múlt hónapban Bernadettet, a lourdesi kis pásztorleányt szentté avatták, ismét két csodás gyógyulás történt közbenjárására. Az egyik magában a Szent Péter-templomban történt egy papon. Régóta rákos sebe volt, amely a szenttéavatás szertartása alatt hirtelen meggyógyult. A második csoda pedig San Carlo di Cattinariban történt, ahol egy asszony évek óta tartó bémulásából hirtelen meggyógyult. Ez a bémulás azonban nem magyarázható ideges alapon és gyógyulása sem érthető ugyanígy. Az asszonynak u. i. izmai teljesen el voltak nyelveve, a gyógyulás után pedig teitek lettek és kifogástalanul működtek.

— **Könyvismertetés.** P. Jámor László: Kláver Szent Péter élete. Korunknak, melyben a társadalmi és osztályellentétek félelmes erői küdenek egymással kíméletet nem ismerő vadsággal, mindennél jobban szüksége van a jóság és a szeretet könyveire. Ebben a könyvben élénk lép a délamerikai Kartagéna kikötő lánglelkű apostola, az Afrikából elhurcolt néger rabszolgák jóságos atyja. Megelevenedik előttünk a XVII. század emberkereskedelmének minden borzalma és ebben a vigasztalanul sötét háttérben annál tündöklőbb lesz a szeretetben kifogyhatatlan Kláver Szt. Péter apostoli élete.

— **Három újabb boldoggáavatása volt vasárnap.** A Szentév folyamán vasárnap avatták boldoggá a Jézus Társaság három tagját, Gonzalez Rocot, Rodríguez Alfonzót és Castillo Jánost, akik Délamerikában fejtettek ki áldásos működést és haltak meg mártirokként. A boldoggáavatás szertartása után délután XI. Pius pápa hódolt elsőnek az új boldogok előtt.

— **Katolikus pap lett egy volt kínai miniszterelnök.** Mint Brüsszelből jelentik, az egyik belgiumi bencés apátságban most szentelték pappá Lu Cséng Csian volt pekingi miniszterelnököt, aki mint P. Coelestin, néhány évvel ezelőtt lépett be Szent Benedek rendjébe. Minthogy a belgiumi bencés apátság a sunkingi apostoli vikáriátus területén missziót tart fenn, valószínű, hogy a volt kínai kormányfő régi állama területére mint misszionárius fog visszaterni.

— **Vörös hőstett.** A néhány hét előtti spanyol vörös forradalmi föllángolás visszaborzasztó esetéről hoznak hírt a francia lapok. Saragossában az egyik templomba behatolt a vörös csőcselék. A gyóntatószékben éppen egy nő térdelt. Megfógták, petróóleummal leöntötték és meggyújtották. A vörös vezetője, egy munkássegéd, röhögve mondta, hogy ne csak a lelkesedése égjen ennek az asszonynak, hanem égjen ő maga is. Erre aztán meggyújtották a szerencsétlent. A borzasztó égési sebeket szenvedő gyónó egy Ausztriából származó nevelőnő volt.

— **A cserkészek mint templomépítők.** Párisnak egyik igen szegény munkásnegyedében templomot szenteltek a múlt héten. Ezt az Istenházát teljes egészében a párisi katolikus cserkészek emelték. Ők gyűjtötték össze darabonként a hozzá szükséges téglákat, koldulták a cementet, meszet, homokot, ők tervezték, húz-

ták föl falait, faragták oltárait, sőt üvegfestésű ablakait is szabad óráiban négy üvegfestőtanonc-cse:kész alkotta. Derék fiúk ezek, akik saját lelküknek nemesítése mellett felebarátaik üdvére és az Isten dicsőségére is gondolnak.

— **Jazz, tánc és — halál.** Egy milánói vendéglőben rendezett táncmulatságnak tragikus esemény vetett végét. A terem zsúfolásig tele volt, a parketten a jazz hangjaira javában pergett a tánc, amikor a táncoló párok közül az egyik hirtelen megtorpant. A nő rémülten felsikoltott s ugyanakkor táncosa krétafehér arccal roskadt a parketre. A zenekar tovább játszott. Néhányan a roskadt férfihez futottak, hogy felemeljék. A férfi azonban már halott volt. A tragikus haláleset nagy riadalmat keltett. A zene hirtelen elhallgatott, a mulatságnak végeszakadt s pár perc múlva már rendőri bizottság sürgött-forgott a parketten, ahol előbb még a féktelen jókedv uralkodott. Megállapították, hogy a szerencsétlen véget ért táncos Luigi Campagne 40 éves kereskedő volt, akit szívszélhűdés ölt meg táncosnője karjai közt. Testvérek! Vigyázzatok, mert nem tudjátok sem az órát, sem a napot!

— **Roosevelt elnök és a Szent Vince-egyesületek.** Az Egyesült Államok elnöke nemrégiben résztvett az amerikai katolikus jótékonyági egyesületek nagygyűlésén és ott beszédet is mondott. Ezen alkalommal Roosevelt nem gazdasági kérdésekről beszélt, ami jelenleg az egész világot foglalkoztatta, hanem egészen a nagygyűlés eszmekörébe illeszkedett bele és a katolikus jótékonyági egyesületek hasznos, áldásos működéséről emlékezett meg. Különösen a Szent Vince-egyesületekről szólt dicsérőleg, melyek az idén inneplik százéves jubileumukat. Különösen hangoztatta

azt, hogy a szociális érzés az egész világon nagy haladást tett és hogy az Istenben való hit az emberiségnek leglényegesebb szükséglete. Így beszélte Roosevelt, aki pedig tudvalevőleg nem katolikus vallású.

— **A Manrézában font korbács.**
Szabó István református hitoktató, aki felekezeti izgatásért vádolva állt a debreceni törvényszék előtt, a Manrézát okolja azokért a sorozatos kudarcokért, amik a reformátusokat újabb bírói tárgyalásokon érik. Hogy ebben a Manréza lenne a hibás, azt nem merjük állítani, sokkal is jobban tiszteljük és védjük mi katolikusok a bírói tekintélyt, de inkább igenis a Manréza a hibás, hogy már a világi katolikusok is észreveszik a sértéseket, amivel illetnek minket és keservesen feljajdulnak megtámadott vallási önérzetükben. Hála Istennek, hogy a Manréza ezt a hibát elkövette. Ha ezt nem teszi, ma nem beszélhetnénk Magyarországon Katolikus Akcóról, ma hiába várna a Katolikus Akció tettekre kész világi apostolokat a táborába, aludna minden, mint aludt még egy-két évtized előtt. Világos, hogy ezt a változást nem csupán a Manréza idézte elő. A katolikus reneszánsz szépen alakuló épületében a Manréza csak egy pillér, de fontos pillér, mely fenntartó szerepet tölt be. Örülünk tehát neki, hogy a képviselők ötvenes turnusokban lelkiyakorlatoznak a Manrézában. Örülünk neki, hogy a nagytekintélyű bírói karból is mind többen érzik szükségét a lelki megtisztulásnak. Örülünk annak is, hogy a Manrézában kifermélődött lelkület már az igazságszolgá-

tatás életébe is beszívárgott. És ne féljenek a józan protestánsok a Manrézába font ostortól. Ez az ostor a magasabb erkölcsi felfogás, mely egyformán sújl le a bűnösre, akár katolikus az illető, akár protestáns. Bár csak a családi élet berkeiben még jobban beférközne a manrézás szellem. Nem lenne annyi gyilkosság, annyi züllött gyermek, kevesebb dolga lenne a bíróságnak. Egy világi apostol, egy Manrézában kifermélődött jellem állapította meg a legutóbbi gyilkosságokkal kapcsolatban, hogy mindig ott fordulnak elő gyilkosságok, ahol a családi élet szentsége, a házasságnak katolikus felfogása eltikkadt. És bárcsak városunk hívő seregét is minél jobban áthatná a manrézás szellem!

Szeged-belvárosi r. k. egyházközség
elnökségétől.

64/934. sz.

HIRDETMÉNY

Igazgatási Szabályzatunk 14. §-a alapján közhírré tesszük, hogy az újonnan megválasztott képviselőtestületi tagok névjegyzéke hivatalos helyiségünkben (Somogyi-u. 6. I. 1.) 8 napi közzemlére tétetett.

Erről híveinket azzal értesítjük, hogy a választás vagy egyesek megválasztása ellen a választók 15 nap alatt elnökségünk útján az egyháztanácshoz szóval, vagy írásban panasszal élhetnek.

Szeged, február 3.

Szimmeiszter István s. k.

jegyző.

Raskó Sándor s. k.

egyh. elnök

Az őserdő négerai

(P. Frászle nyomán.)

1911-ben meghalt, népét 50 éven át kormányzó király, Moyimba, még jól emlékezett arra, mint vonultak az első fehérbőrű ember, Stanley elé s milyen szeretettel akarták fogadni. Azt hitték ugyanis, hogy vízbefuladt néger támadt föl, mert néhány nap múltán a vízbefult négernek teste fehéres színűvé változik. Mikor azonban közelébe érkeztek, a fegyverek hidegvérű kattogással működni kezdtek s egymás után buktak a vízbe a feketék. Stanley az egész falut föl-pörkölte, az összes elragadható értéket elvitte. Amint az erdőből előjöttek a négerok, csak szanaszét heverő holttesteket találtak és hamuvá egett falvat. »Mond jól bánt velünk a fehér? Ó, ne beszélj nekem róla. Ha bennünket rossz embereknek mondotok, ti fehérek, még inkább azok vagytok« — hangzik a Páterhoz a négerkirály panasza. A vidék igen gazdag elefántban és gumiliánban. Ezek miatt elkeseredett gumiháború volt, melyben a négerok igen megfogyatkoztak. A fehérek ugyanis rávetették magukat az őserdő kizsákmányolására, de nem kereskedéssel, hanem rablással. Azonban még erre a munkára is a négeroket fogják be. Hallgassuk csak meg a Páterrel fecsegő kis néger gyerekeket: »Ó Páter, te még nem ismered igazán a gumimunkálatokat. Valami nagyon rossz az. Gonosz katonák vala-

menyüinket, az egész falut, az erdőbe hajtának, gyakran 10 napnyi távolságba. Ott azután mindegyikünknek más-más irányban kell szétszéledni. Föl kell másznunk a gumiliánra, egész a fák koronájáig, ott a liánt megvágni, hogy a nedve a fa tövében elhelyezett edénybe lefolyjon. A gumitejet azután forró vízben kell kavarni, amíg meg nem keményedik s akkor kocka alakban kivágjuk. Így megyünk fáról-fára, hogy kilegyen a 12 kg. gumi. Közben gyötör bennünket az éhség. A faluban otthon maradt asszonyokat pedig eközben akárhányszor elrabolják. Miko: a kosár megtelik, oda-visszük a fehérhez, aki mérlegre akasztja s ha nem nyomja meg a 12 kg-ot, ránk ordít: »Ez nem elég! Húzz rá huszonötöt a víziló-korbáccsal s aztán kifelé az erdőbe, újból 12 kiló gumit csinálni! Persze mi nem értünk a kiló rejtelmeihez. S azok az ütések hogy égetnek; lassan számolják és a legerősebb katona méri ki. Sokan közülünk ottvesznek az erdőben, egyesek a fákról buknak le, másokat a leopárd tép szét, mások nem találnak táplálékot, ismét mások megbetegszenek vagy elcsúsznak az őserdő ingoványos mocsarában. Mond, Páter, ez az európai jog? Hát a ti állataitok vagyunk mi?

(Folytatjuk.)

Felelős szerkesztő vitéz MARIAFÖLDY MÁRTON dr.

A lapot szerkeszti és kiadja: BALOGH ISTVÁN dr.

FELHÍVÁS

Üveg, porcellán és fayence, asztali edényekben, zománc és aluminium főzőedényekben, alpakka evőeszközökben az összes konyhafelszerelési tárgyakban, modern há tartási gépekben, ólomkristályokban, Rosenthal, Hutschenreuther és Edelstein porcellán disztárgyakban és készletekben

legnagyobb választékot talál

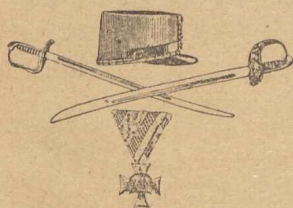
Telefon 17-83

Alapítási év 1905.

**ADLER
EDÉNYCSARNOK**

S Z E G E D,

Tisza Lajos-krt. 38.

Egyenruhák és egyenruhához szükséges kellékek, az összes katonai felszerelések, saját készítésű sapkák a katonaság, csendőrség, vámőrség, pénzügyőrség, rendőrség, vasutasok, hajósok, tűzoltók, sofförök, portások, és szolgák részére bajtársi diáksapkák és levente sapkák legelőnyösebb beszerzési forrása.

Bel- és külföldi szövet raktára. **KRIER RUDOLF** egyenruha és uri szabósága Feketesas-u 21 sz.

Egyházi és egyesületi himzéseket, zászlókat legolcsóbban és legszebben himez, előrajzol és fest

FISCHER „KÉZIMUNKAHÁZ“

Kölcsey utca 10. sz. — Telefon 23-50. — Alapítva 1907.

■ Himző- és horgolófonalak legnagyobb raktára. ■

Alapítva
1898,

HAY MIKSA

Telefon :
13-17.

üveg és porcellán nagykereskedő, Széchenyi-tér 11 szám.
Rosenthal és egyéb nemes porcellánok. Érchegységi ólomkristályok állandóan raktára

Képkeretet és szentképeket

legolcsóbban vásárolhat

TÓTH ISTVÁN képkerepezőnél

Szeged, Tisza Lajos-körút 45. szám, Mérei-utca sarok.

Orgonák, harmóniumok,

Javítások. Villamosfujtatók.

Szolid árak. Különő munka.

Angster József és Fia

Orgona és Harmóniumgyár Rt., Pécs.

Wirth és Rengey

írógép és irodaberendező vállalata

Szeged, Széchenyi-tér 5. Tel. 22-21.

Remington írógépek képviselője. Világmarkás töltőtollak. A vidék egyetlen számológép specialistája. Fővárosi nivón álló javítóműhely. Legjobb minőségű írógépszalag, carbonpapir es sokszorosító anyagok raktáron. Sokszorosító gépek.

Iparművészeti butorok — lakberendezések több évi felelősséggel készülnek

KOCSIS FERENC műasztalosnál

Szeged, Fodor utca 23. sz. Tel. 30—19.

Templomberendezési tárgyak készítője. Díjtalan tervezés és költségvetés

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK SZEGEDI FIÓKJA

Vörösmarty-utca 7. A Kir. Törvényszék mellett. Telefon: 1004 és 1098. sz.

Előnyös feltételek alapján mindenféle

kölcsönt folyósít.

Betéteket elfogad takarékkönyvecskékre.